

DÉLBÁCSKA

1. ÉVFOLYAM
158

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JULIUS HÓ 11
SZOMBAT

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Rovás

A közoktatásügyi miniszter tegnap azzal kellett feltűnést a parlamentben, hogy egészen váratlanul, hogy úgy mondjuk, spontán arcul köpött egy képviselőt. A fölösleges nyálkaváladéktól való megszabadulásnak kétségtelen az ajkizmok sürgős igénybevétele az egyetlen módja, de ha valaki már a közoktatásügyek minisztere, le kell mondania a mások arcuköpéséről. A hazai tanító-nevelők legfőbb urának arra kellene gondolnia, hogy minden ténykedésének bizonyos mértékig nevelő hatása van. Vajjon mi lesz, ha mindenki elkezd majd arcul köpödni?

Bácskapalánkán már hónapok óta garázdálkodik egy rendőrvezető, akinek viselt dolgairól csak a legnagyobb felháborodás hangján lehet írni. Krnyac urat számos hivatalos hatalommal való visszaélés után nem mentették fel állásától és nem csukták le, hanem beszoztották a novisadi szolgabírószákhoz. Egy szóval a brutális palánkai rendőrt fölfelé buktatták „hazafias” érdemei elismeréséül. Reméljük, hogy innét nemsokára megint tovább fog majd bujni...

Ez a politika: Beogradi jelenés szerint a kormány egyelőre megoldatlanul hagyja a „Pribicevics-kérdést”. Ime a megegyezési tárgyalások első, komoly defektusa. Eddig a horvátokkal tartott sakkban Pribicevicset, most Pribicevicssel fogják ijesztgetni a horvátokat, ha véletlenül nem volna kedvük ahhoz, hogy Pasic szájaize szerint kössék meg a megegyezést. Pribicevics az egyetlen politikus, aki egyszerre két nyeregben tud ülni és még hozzá akarátán kívül...

Lungulov Radivojt, a szubotici államrendőrség volt főnökét s Szarakaniza egykori rendőrőrkapitányát, mint annakidején részletesen jelentettük „kémkedés” gyanúja alapján letartóztatásba helyezték. A vizsgálat megállapította, hogy a vádakat hivatalos denunciansok koholták.

Lungulovot természetesen szabadlábra helyezték, de kinos feltűnést keltett ügye figyelmeztetés arra, hogy fékezze meg végre a Vojvodina egész területén garázdálkodó denunciansokat. Vegyék észre, hogy itt béke van s ha nincs, bajt mindig csak a „honmentők” csinálnak...

Tiranai jelentés közli, hogy Albánia alkotmányos köztársaság. Az új alkotmány biztosítja a népszuverenitást s meglehetősen megnyirbálja a kis köztársaság elnökeinek jogait. Beavattottak tudni vélik, hogy az új alkotmány csak a legközebbi forradalomig fog érvényben maradni.

Három héttel ezelőtt egyik beogradi kollégánk express ajánlott levelet adott fel a beogradi postán a novisadi újságírószekció címére. A három hét alatt azonban a csomag nem érkezett meg s még ma is reménytelenül várjuk. Tekintettel arra, hogy a levélben novisadi hírlapírók igazolványai voltak, előre is kijelentjük, nem fogunk csodálkozni azon, ha nemsokára valamelyik délszerbiai, vagy horvátországi helyiségben letartóztatnak egy „novisadi hírlapírót”. Mert remélhetőleg legitimálásra fogják felhasználni eltűnt igazolványaikat...

1926-ban lesz százéves a novisadi Sprska Matica. Az SHS. állam megalakulása utáni hetedik évben már

fennállásának századik évfordulóját ünnepelheti egy novisadi szerb kulturális intézmény... Még ezzel szemben is meg vagyunk győződve arról, hogy a

Vajdasági Magyar Kulturszövetség a legjobb esetben százötven év múlva fogja ünnepelni fennállásának százéves évfordulóját.

Nincs kilátás a megegyezésre

Kritikus pillanatok előtt — Nem tudnak megegyezni a miniszteri tárcák elosztásán

Beogradi tueósítónk jelenti: Tegnap délelőtt a radikális párti és Rádics-párti delegátusok a szociálpolitikai minisztériumban folytatták a megegyezési tárgyalásokat. A konferencia 2 és fél óra hosszat tartott és mint a beogradi kormánypárti lapok jelentik, az ülésen a régi jegyzőkönyveket írták alá. A politikai körök azokban meg vannak győződve, hogy a lefolyt tárgyalásokról szóló jegyzőkönyvek aláírása nem tarthatott 2 és fél óráig, hanem az ülésen leginkább a miniszteri tárcák elosztásáról volt szó.

A Rádics-párt leginkább a közoktatásügyi tárcához ragaszkodik, viszont a radikálisok nem akarják odaadni a közoktatásügyi tárcát, mert még mindig azon az állásponton állnak, hogy Rádicsék a köztársaság hívei és könnyen megtörténhetne, hogy az iskola-politika teljesen a köztársasági szellem hatása alá kerülhetne.

Valószínű tehát, hogy az egész megegyezés a tárcák elosztásán fog megfennelni. A másik akadály pedig Pribicevics ellenakciója, Pribicevicset pedig a radikális párt nem akarja elejteni. A megegyezés ügye ezek után megint csak Pasic kezeibe fog kerülni s minden valószínűség szerint végleg lekerül a napirendről.

A radikális párti klubban különben mindinkább szaporodik az elégedetlenség

száma. Dragovics után Popovics Toma szerbiai képviselő is kilépett a klubból és Jovanovics Lyuba csoportjához csatlakozott.

A skupstina ülése

A skupstina tegnapi ülését 10 órakor nyitotta meg az elnök. A napirend előtt Radovics Anta interpellált, majd Stojadinovics pénzügyminiszter válaszában Agatonovics multkori interpellációjára az alacsony dohánybeváltási árakra vonatkozóan. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a dohánybeváltási árakat azért kellett olyan alacsonyan megszabni, mert a dohányjüvedék nagymennyiségű dohányt volt kénytelen külföldre szállítani.

Ezután áttértek a napirendre. Hodzsar szlovén képviselő a Thurn és Taxis ügyből kifolyólag erősen támadta Lukinics minisztert és javasolta, hogy Lukinicsot adják ki a bíróságnak.

A délutáni ülésen Moszkovljevics képviselő szólalt fel ugyan ilyen értelemben, míg Zujevics Aleksza radikális képviselő nagy derűtlenség közben jelentette ki, hogy „ne bántsák azt a Lukinicsot, amikor beteg a szegény.”

Végül Zserjav képviselő szólalt fel, aki hosszú beszédében védte párthívét Lukinicsot az „igazságtalan” támadások ellen.

Szubotica akarja a novisadi színházat

Mi okozta a színház ez évi deficitjét — Dr. Vojnovics Brána igazgató nyilatkozata — Akció a színház megmentése érdekében

A kibővített városi tanács csütörtöki közgyűlésén hozott színházellenes határozat nagy elégedetlenséget váltott ki a színház barátainak körében. Attól tartanak ugyanis, hogyha a város ilyen mostoha elbánásban részesíti a színházat, akkor az állam esetleg elhelyezi Novisadról Szuboticára a színházat.

Szubotica ugyanis nagy agitációt folytat annak érdekében, hogy a színházat ő kapja meg. A szubotici városi tanács már most ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy felépíteti a szubotici színházat, ezenkívül a színházat pénzügyileg is sokkal jobban támogatja, mint Novisad. A város évi 500.000 dinár szubvenciót adna a színháznak ezenkívül pedig a novisadinál magasabb adót vetne ki a mozijegyekre. Sőt arra is kötelezné magát, hogy a színház tagjai részére lakásokat requirálja. A szubotici városi tanács már komoly ajánlatot is tett erre vonatkozólag a közoktatásügyi minisztériumban.

A novisadi színház megszüntetésének, veszélye — most cselekvésre készíti a színház barátait is.

Értesítéseink szerint konferenciát fognak összehívni, amelyen tiltakoznak a közgyűlés színházellenes határozata ellen és követelni fogják a várostól, hogy az eddiginél hathatósabb támogatásban részesítse a színházat.

A Délbácska munkatársa tegnap felkereste dr. Vojnovics Branát a színház igazgatóját és kérdést intézett hozzá, hogy nem lesz-e kihatással a színház működésére a közgyűlés csütörtöki határozata, amely a kért 150 ezer dinár helyett csak 58.000 dinárt juttat most a színháznak?

A közgyűlés határozatának nem annyira a színházra, mint inkább a városra lesz kihatásai — válaszolta dr. Vojnovics Brána. A közgyűlésen résztvettek úgy látszik nem tudják, hogy Szubotica milyen erős agitációt folytat annak érdekében, hogy megkapja a színházat. Ha a város ilyen mostohán kezeli a színház ügyét, nagyon könnyen bekövetkezhet az az eset, hogy a közoktatásügyi kormány Szuboticára helyezi a színházat.

A közgyűlésen a színház vezetőségét támadták, mert a közönség nem jár színházba. Azt hiszem, hogy ennek nem mi vagyunk az okai. A színészek és színház vezetősége mindent megtett annak érdekében, hogy jó előadásokkal a színházba szoktassa a közönséget, hogy ez még sem következett be, nem rajtunk mulott.

Az állam csak a drámai társulat fenntartására adja az évi 900.000 dinár szubvenciót, az opera és operett-társulatot a városnak kell segélyezni, ha azt akarja, hogy ilyen előadások is legyenek a színházban. Mikor az elmúlt évben megszerveztük az opera és operett társulatot, ígéretet kaptam, hogy a város havonként 100.000 dinárral fog segélyezni, ehelyett az ígért összeg helyett az első hónapban csak 30.000 dinárt kaptam. Ilyen körülmények között az opera két havi fennállása 184.000 dinár deficitet okozott a színháznak.

Ezt a deficitet még máig sem tudtuk kiküszöbölni és ez az oka annak, hogy a színház olyan súlyos anyagi viszonyok között van.

Ennyit mondott dr. Vojnovics Brána

igazgató és nyilatkozata után kétségtelenül megállapítható, hogy most már az a veszély is fenyegeti városunk kulturáját, hogy elveszti színházát. Reméljük azonban, hogy a kibővített tanács tagjai mégis csak jobb belátásra jutnak és lehetővé fogják tenni, hogy a színház továbbra is Novisadon maradjon.

Orosz nap lesz augusztus másodikán

Országos gyűjtést, előadásokat népiünnepélyeket rendeznek

A belügyminisztérium államvédelmi ügyosztályától ma leirat érkezett melyben a minisztérium közli, hogy augusztus másodikára, vagyis a jövő hónap első vasárnapjára orosz napot engedélyezett. Az SHS államban emigrációban élő oroszok központi bizottsága az értesítés szerint, beadványt intézett a belügyminisztériumhoz, amelyben kérte, hogy erre a napra engedélyezzen országos gyűjtést és adja hozzájárulását ahhoz, hogy a nagyobb helyiségekben szinelőadást, hangversenyt, táncmulatságot, népiünnepélyt stb. rendezhessenek és ezáltal nagyobbítsák az alapot, melyből a hazájukat vesztett megszorult honfitársaikat segélyezik. A belügyminisztérium kedvezően intézte el a kérvényt és határozata szellemében körendeletet küldött az összes alárendelt hatóságainak, amelyben jóakaratu támogatását kérte az orosz menekültek mozgalmának sikere érdekében.

Az orosz napon a városok utcáin és a lapok utján gyűjtenek adományokat, azonkívül előadások, hangversenyek rendezése révén igyekeznek a menekült alap bevételeit fokozni.

Julius 10	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.10	—	—
Zürich	—	1105.—	1107.50
Newyork	515.50	56.85	57.12
London	25.05	276.75	276.90
Páris	24.25	268.—	269.—
Milano	19.15	207.50	209.25
Prága	—	169.—	169.25
Berlin	—	—	1367.50
Budapest	0.00727	0.0804	—
Brüsszel	23.95	—	—
Bécs	—	0.0802	0.0802
Bukarest	2.55	27.50	—
Amsterdam	—	2260.—	2290.—
Szótija	—	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szaloniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Newyorki tőzsde

1925 július 10, 10 óra

Beograd	176.—	Prága	296.25
London	486.1/8	Berlin	2380.—
Páris	470.50	Bécs	14.—
Milano	370.50	Budapest	14.—
Zürich	1942.50	Bukarest	49.50
Brüsszel	—	Amsterdam	—

Chicago terménytőzsde

1925 július 10, 10 óra

Buza		Tengeri	
Julius	149.—	Julius	101.—
Szeptember	144.1/8	Szeptember	103.75
December	144.75	December	86.50

Irányzat: buza bizonytalan, tengeri szilárd

Novisadi terménytőzsde

1925 július 10. (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai VII, uj, duplikát kassza	kötés 300, 500 mm
bácskai VIII, uj,	kötés 305, 1500 mm
bácskai VIII-IX, uj,	kötés 310, 200 mm
bácskai IX-IX, uj,	kötés 315, 1000 mm
Tengeri	
bánati VII, dunai h. kötés	195, 3000 mm
Irányzat: változatlan	

Francia-nap Novisadon

Az összes novisadi kulturális, társadalmi és sportegyesületek résztvesznek a rendezésben

A novisadi Aero klub, Franciaország barátainak klubja, a Jugendchor, a Novisadi Nemzeti Színház, a Színészek Szövetsége, a Frohsinn Neven, Zsidó Nőegylet, Szerb jótékony nőegylet, Vöröskereszt, a NAK, Vojvodina, Rád-nieski, Juda Makkabi sportegyesületek; a Tartalékos tisztek egyesülete, a Református dalegylet, a Matica Srpska, a Szokol, a Dobrovójácok szövetsége, a Zeneegylet, a Vendéglősök szövetsége, a Cukrászok egyesülete és a többi novisadi egyesületek

július 14-én

francia napot rendeznek nagy népünnepellyel. Előző estén július 13-án a színházban diszelódás lesz és Moliere Georges Dandin című darabját fogják bemutatni. A diszelódásból és francia napból befolyó jövedelmet a Párisban felállítandó, Franciaország iránti hálát dokumentáló szobor emelésére fordítják.

A július 14-én megtartandó ünnepség

programja

1. Délelőtt tíz órakor az elhunyt franciák lelki üdvéért istentisztelet az összes templomokban.
2. 11 órakor az összes egyesületek és tisztikar felvonulása a városban katonazenével. (A városháza előtt dr. Milovanovics Milán polgármester fog beszélni Franciaországról és a franciákról.)
3. A NAK—Vojvodina és a Radnicski—J. Makkabi délután 6 órakor mérközést tartanak.
4. Este fél kilenc órakor nagy hangverseny, népünnepély és tánc a lövöldében.

A lövöldei ünnepély programja

1. A Neven, Jugendchor és Frohsinn hangversenye.
  2. A katona zene hangversenye.
  3. Milutinovics Dobrica a beogradi színház tagjának fellépte.
  4. A novisadi színészek fellépte.
  5. Szokol mutatványok.
  6. Szotyirovics Dragutin a beogradi Nemzeti Színház tagjának fellépte.
  7. Valzer (ballett.) Táncolja: Schenk Mária a „Zumina“ orosz opera tagja.
  8. Ki-ka-pu Amerikai tánc. Táncolják: Schenk Mária, Schenk Tamara és Orlova Mila.
  9. Matcset (tengerész tánc) táncolja Schenk Mária.
- Belépőjegy személyenként 15 dinár. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak. Villamos forgalom egész éjjel.
- A rendezőség ez uton is kéri az összes novisadi egyesületeket és a polgárságot, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt az ünnepélyen.
- Felülfizetéseket az Aero klub helyi választmánya (Vasut u. 22.) fogad el.

Panaszkodnak a piaci árusok

A vegyeskereskedéseket tisztességtelen konkurenciával vádolják

A novisadi városi tanács még tavaly eltiltotta a vegyeskereskedéseket attól, hogy kenyeret áruljanak. A pékek intervenciója után most a piaci árusok járnak a hivatalos helyiségeket, s arra így-kzenek rábírn az illetékeseket, hogy tiltsa el a vegyeskereskedéseket a hus- valamint főzelékfélék és tojás árusításától. Tegnap' a piaci árusok nevében egy kéttagú küldöttség járt szerkesztőségünkben. A panaszosok előadták, hogy őket egzisztenciájukban fenyegeti a vegyeskereskedések konkurenciája; az idevonatkozó, s ma még érvényben lévő városi szabályrendelet eltiltja a vegyeskereskedéseket attól, hogy élelmiszert, főzelék- és gyümölcsféléket árusítsanak. Különösen a külvárosi kereskedések ellen nagy a panasz a piaci árusok részéről, mert csak a nevezett cikkekből sokhelyt többet forgalmaznak, mint három piaci árus együttvéve. Értésülésünk szerint ebben az ügyben a legközelebbi napokban az iparügyi kapitányság fog rendet teremteni.

Mihaldzsics főkapitány nyilatkozik a város közerkölcseiről és további intézkedéseiről

A főkapitány részletesen nyilatkozott a „Délbácska“ munkatársának

A Délbácska közölte annak idején legelősőr, hogy Mihaldzsics főkapitány a titkos prostitúció letörése érdekében erélyes lépésre szánta el magát a cselédek és egyéb női személyek ellen, akik éjjelenként az utcán és a városi parkokban cssvarognak és kicsapongó életmódjukkal veszélyeztetik a város közerkölcseit.

A nap-nap után szaporodó venerikus betegségek fokozatos ellenőrzést igényelnek s így a főkapitány eredetileg külön rendeletet akart kiadni az éjjeli madarak csavargása ellen s bizonyos keretek közé szorítani magányos hölgyek éjjeli tartózkodását az utcán és nyilvános helyiségekben.

A főkapitány intézkedése nem talált mindenütt megértésre. Voltak olyanok, akik hangoztatták hogy a főkapitány rendelete antiszociális és a személyes szabadság korlátozása. Egyesek rámutattak arra is, milyen kompiációkra vezethetne az éjjeli igazoltatás s hogy a rendőrség fellépése az utcán sétáló hölgyközönség ellen esetleg súlyos visszaélésekre vezethetne. Hivatkoztak arra, hogy annak idején még a háboru előtt Novisad egyik rendőrfőkapitánya szintén kiadott hasonló rendeletet s már az első éjjeli igazoltatás közben behozták a városházára egy hölgyet, akinél semmiféle igazoló okmány nem volt s akiről azután kiderült, hogy a főkapitány felesége.

Az éjjeli csavargók igazoltatása

Munkatársunk tegnap hosszabb ideig beszélgetett a főkapitánnyal a prostitúció elleni intézkedésekről s a főkapitány ez alkalommal a legerélyesebben beszélt azokkal a hírekkel, amelyek antiszociális tendenciát akarnak belemagyarázni határozottan üdvös intézkedéseibe.

— Ugy látszik, hogy nem értettek meg — mondta a főkapitány munkatársunknak. Tulajdonképpen nem is arról van szó, hogy egy külön rendelet akarok kiadni a prostitúció ellen, hanem csak fokozatosabb mértékben ellenőrizni a város erkölcsrendését. Csak intern intézkedés formájában gondoskodtam róla és utasítottam a rendőrszemélyzetet, hogy az utcán csavargó gyanus női személyeket igazoltassák. Nem mindenkit akarok igazoltatni, csak a gyanus hölgyeket, tehát olyanokat, akik botrányos viselkedésükkel nyilvános helyiségekben vagy parkokban stb. erkölcsrendészeti szempontból kifogás alá esnek.

— Nem akarunk tehát valami különleges helyzetet teremteni és határidőt szabni az uccai tartózkodásra vonatkozólag, hanem csak a meglévő törvényes állapotokat végrehajtani és a fennálló intézkedéseknek érvényt szerezni. Különben is a régi magyar cselédségi szabályrendelet, amely még most is érvényben van, határozottan kimondja, hogy cselédek az éjjeli órákban csak a munkaadó irásbeli beleegyezése esetén tartózkodhatnak az utcán.

A közerkölcis megvédése

Nem újdonság, tehát nem reakció a rendőrség intézkedése, hanem a szabályrendeletben foglalt utasítások szigorú betartása és és végrehajtása. Intézkedésem tehát nem más, mint a közerkölcis megvédése és ebben az elhatározásban semmiféle gáncs sem fog megingatni. A titkos prostitúciót a legerélyesebb eszközökkel fogom letörni, akár tetszik ez bizonyos embereknek, akár nem. Meg fogom szüntetni azt a lehetetlen állapotot, amely a nyári hónapokban a levegő élvezetétől is megfosztja a rendes polgári családokat.

Rendes ember ma nem ülhet le az esti órákban a parkba, anélkül, hogy egy szerelmes páron ne akadna meg a szeme, akik a legnyitabb frivolitással végzik üzelmeiket.

Megtisztítom a park padjait a novisadi szerelmes pároktól, letiprom a

prostitúciót könyörtelenül, rendet akarok végre teremteni Novisad közerkölcsei életében.

Megakarom szüntetni azokat az állapotokat, amelyeket legutóbb a cseléd-lányoknál tapasztaltunk.

Szegény szülők csak leromlott anyagi viszonyaik miatt küldik gyermekeiket szolgálni Novisadra. A leány 13—14 éves korában lép be valamelyik novisadi munkaadóhoz, s már 15 éves korában betegent küldik haza, megfertőzve, sápadtan, lerongyolódva. Hány esetünk volt, hogy a szegény szülő a pirosposztság, makkegészséges gyermek helyett vérbajos leányzót kapott vissza Novisadról. Én ezeket az állapotokat akarom megszüntetni, nemcsak a közerkölcis, hanem a szülők érdekében is.

Kérdésünkre a főkapitány a közerkölcsei és közrendészeti állapotokkal kapcsolatban nyilatkozott a pornográfáról is s kijelentette, hogy már maga elé hivatott két könyvkereskedőt, akiknek szigorúan megtiltotta pornografikus könyvek vagy képek reklámozását vagy a kirkatba való kitételét. Erre vonatkozólag csak a tisztán rendőrhatalmási kompetenciát tartotta szem előtt, mert nem akarja, hogy intézkedésének talán olyan színeze legyen, mintha a rendőrség bele akarna avatkozni esetleges irodalmi művek cenzurálásába.

A rendőrség gummibotja

A főkapitány további beszélgetésünk folyamán nyilatkozott a rendőrség reformjáról. Szeptemberben megkezdí a működését a rendőrlégénységi iskola, ahol a rendőrök teoretikus kiképzést nyernek minden kérdésben, mely a rendőrség intézményével összefügg.

A légénység fellegyverése gummibottal már régen aktuális volt, hiszen nincs ma Jugoszláviának ugyszólván egyetlen városa, ahol a rendőrségnek nem volna gummibotja. A kard már régen elavult védekezési szerszám, a gummibot ellenben kitűnő szolgálókat tesz.

— Nagy gondot fordítok arra mondja a főkapitány — hogy a rendőrlégénység csak kivételes esetekben használja a veszedelmes szerszámot. Megbízható rendőr kezében a gummibot kiváló eszköz, megbízhatatlan rendőr kezében ellenben nagyon veszélyes lehet. Azért is szigorúan utasítottam a rendőrlégénységet, hogy milyen alkalommal és milyen módon használhatja a gummibotot. A fej — vagy arculütést a legszigorubbán megtiltottam, csak a delikvens lábára vagy a hátára mérhet ütést a rendőr, akkor is csak végső szükség esetén, tehát nem bármilyen kisebb összekoccanásnál.

Ha bármikor tapasztalnám, hogy a rendőr jogtalanul vagy különösebb ok nélkül használná botját, a legszigorubbán fogom megbüntetni.

Dziu-dzicu.

A főkapitány említette még, hogy a zagrebi rendőrség csak a legkritkább esetben használja gummibotját, mert a légénység bele van avatva a dziu-dzicu fogásokba, amelyekkel már valóságos csodákat produkált. Novisadon is szeretné bevezetni a dziu-dzicut, de az már pénz kérdése s ha esetleg a városi tanács hozzájárulna a kiképzés költségeihez, azonnal idehozhatná a zagrebi dziu-dzicu kiképzőt és kioktatót a légénységet a japán fogásokban. A dziu-dzicu az egész világon kitűnően bevált és sokkal hatásosabb fegyver mint bármilyen löszerszám vagy gummibot.

A főkapitány még több intern rendőrségi ügyről nyilatkozott s többek között megemlítette azt is, hogy ő vette át a politikai ügyosztály vezetését, mert itt is bizonyos reformokat akar keresztülvinni. Végül kijelentette a főkapitány, hogy nemsokára az újságírók kívánságára engedélyezni fogja az uccai kolportázst, azaz az újságok kikiáltását. A rikkancsok t. i. az ország minden nagyobb városában kikiáltha-

tók az újságok címeit, csak Novisadon nem. E tekintetbe is tehát némileg nagyvárosi színeze lesz az újságárusításnak.

Mint látjuk, a főkapitány a modern kor embere. Csak rövid ideje Novisad főkapitánya, de már annyi reformot léptetett életbe és annyi üdvös dolgot fog még megvalósítani, hogy Novisad végre közbiztonsági szempontból is a nagyvárosok sorába lép. Ezt is csak Mihaldzsics főkapitány szervezői tehetségének köszönheti.

Mindazokról az intézkedésekről, amelyeket a főkapitány a prostitúció letörése érdekében foganatosított, illetékes helyen a következő információkat kaptuk:

Minden eddigi rendőrségi intézkedés a fennálló szabályrendeleteken alapszik, amelyek a Vojvodinára ezidőszert is érvénytel bírnak. A háztartási alkalmazottakról szóló szabályrendelet 42 paragrafusa kifejezetten kimondja, hogy a cseléd csak a munkaadó engedélye alapján tartózkodhat éjjel nyilvános helyiségekben és az utcán. Ugyanezeket a határozatokat tartalmazza az ausztriai és a szerbiai szabályrendelet is.

A rendőrség hatásköre alá tartozik továbbá a titkos prostitúció ellenőrzése. Az erre vonatkozó 58 § értelmében az erkölcsrendészeti hatóság fel van jogosítva, hogy a titkos prostitúciót üzö nőszemélyeket előállítsa és orvosi vizsgálatnak vesse alá.

Nem áll tehát, hogy a rendőrség minden nőszemélyt fog igazoltatni, hanem csak azokat, akik ellen alapos gyanu hogy titkos prostitúciót üznek vagy akiknél a tettenérés esete forog fenn.

Az igazoltatást külön erre a célra kirendelt közegek végzik, akiket szigorúan utasítottak, hogy az igazoltatást a legkiméletesebb titoktartás alatt kell lefolytatni.

A rendőrség tehát kizárólag a fennálló rendeletek alapján fog eljárni a titkos prostitúció letörése érdekében megindított akciójában, amire a szabályrendeletek értelmében minden tekintetben fel is van jogosítva.

Istenítélet Erdélyszerte is

A Szamos völgyét és a Szilágyságot teljesen tönkverte a jég — Almanagyságu jégdarabok — Romokban heverő falvak

A hétfő hajnali vihar nem csupán a Vojvodina felett pusztított. A romániai Erdélyben is hasonló, egyes helyeken még nagyobb károkat okozott. Kolozsvári jelentés szerint a Szamos völgyét és a Szilágyságot teljesen tönkretette a vihar, amely nemcsak a vetést pusztította el, s a már learatott termést hordta szét, de elpusztított számos házat a falvakban is. Ördöngösfüzes határában az almanagyságu jégdarabok agyonverték a mezőn leelőleg negyszáz birkát és életveszélyesen megsebesítették a két pásztort. Kraszna haterer holdas határát ötvencentiméteres jég fődte a vihar után. A falvakra nem lehet ráismerni. Félőrvült embercsoportok járnak a tönkrevert határokat. Sírnak átkozódnak és az éhhalált emlegetik, miután a katasztrófális erejű vihar száz százalékkal tette tönkre a termést. A kár hozzávetőleges becslés szerint kétszázmillió lei. A román kormány megtette a szükséges intézkedéseket a jégkarsújtotta lakosság sürgős felsegélyezésére.

Nyolc drb. eredeti olajfestmény

nemzetközi értelemben vett

mesterek alkotásai hétfőig

megtekinthetők és igen jutányos árban eladóak a Wagner-cukrászdában.

1259-1-2

Utolsó hét! Huzás 13-14-én. Ne mulasszon el sorsjegyet venni Vojvodjanska Trgovacka Agencijánál Novisad Kr. Petra 29

HIREK

Amikor kis gyerek voltam,

ringlispilt, körbe-körbet, klikkert és karikát játszottam. Esetleg a hirtalóra is felültünk vagy falabakkal veszélyeztettük a járókelők tyukszeméit. Ma már a gyermekvilág játékszenvedélye is megváltozott. A strandon erődítményeket, földalatti alagutakat építenek és háborút játszanak a gyermekek. A nőiis fiúk játékautókon robognak vagy görkorsolyával rödliznek. A ma pedig két nebuló a Lipkovics trafikba lépett és a következő párbeszédet hallottam:

— Kérek egy „C hármát” és két pakli kopirt.

— En pedig a „P 19-et” kérem, de csak negatív legyen!

— A Harry Piel is legyen benne, a Szigfried is, amikor a sárkánnyal verkedik!

— Noná, majd Krimhilda fog veredni a sárkánnyal.

— Fogd be a szádat, jobban ismerem a Krimhildát mint te. Csak azt sajnálom, hogy nem a Lya Mara játszsa a Brunhildát és Mia May a Sieglindét.

— Hanem a Lya de Putti milyen nagyszerű! Elbujhat a Francesca Bertini, mennyivel szebb a Pathé-film.

— Neked nem is jó a Balkán-film! Nagyon nőltis passziód vannak. Pedig az is a Mózingeről kapja a képeket.

Ilyen diskurzusokat jolytatnak a mai gyerekek. Most, hogy egy ötletes ember feltalálta a „Mali fotografot”, mindenki a „kopirozás” után bolondul. Kis negatív mozifilmeket üvegre csipetnek és ugyanilyen nagyságu kopirpapíron lekopirozzák a Jackiet meg a Max Lindert. A filmeket kategóriákba osztják és betűkkel meg számokkal jelzik. A „C 19” a Jackie, a „P 46” a Lya Mara, a „K 88” a Sici Mic, a „H 92” a Hühühö, a „B 12” a Hihihehe. Előbb a saktáblát jeleztük „C hárommal” és „A nyolccal”, ma a filmeket jelezik velük, előbb a H2O volt a víz képlete, ma a OzH a kis mozisok logaritmus. Tempora mutantur et nos mutamur in filmis! (K.A.)

— Felhívás a „Délbácska” olvasóihoz! A Délbácska kiadóhivatala ezúton kéri mindazon előfizetőit és napi lapvásárlóit, kik az utóbbi napokban, lapkihordónk betegsége folytán, a Délbácskát nem kapták meg, hogy pontos lakcimeiket a kiadóhivattal, Abraham könyvkereskedés, tudatni sziveskedjenek.

— Felhívásnak a volt római zarándokok, hogy ma szombaton este 8 órakor a belvárosi Katolikus Körben egy valamenyüket érdeklő ügyben, lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

— Konfliktus a Vatikán és Csehszlovákia között. Amint ismeretes, a Vatikán többször tiltakozott Prágában az ellen, hogy Husz János elégtételenek napját a cseh állam nemzeti ünnepnek nyilvánítsa, ami ennek dacára is megtörtént. Miután legutóbb már a köztársasági elnök palotájára is felvonták a huszita lobogót, a Vatikán visszahívta Marmaggi nunciust, prágai követét.

— Tüzoltónap Somborban. Július hó 12-én a sombori önkéntes tűzoltóegyesület nagy népnünpélyt rendez saját alapja javára.

— A Vojvodina adósérelmei. A pénzügyminiszteriumban július 14-én kedden tanácskozás lesz a vojvodina-i képviselők bevonásával. Az értekezlet egyedüli tárgya: a Vojvodina adó sérelmei.

— Kápolna a Lovcsen tetején. Ófelsége a Lovcsen csucsán kápolnát emeltetett, amelyet szeptember 15-én szentelnek fel a király jelenlétében.

— Kiáradt a Tisza. Szegedről érkező jelentés szerint a Tisza Tápé mellett áttörte a gátat és óriási területet öntött el. Kétezer embert tett köldüssá az áradás. Az áradás által sújtottak felségélyezésére országos akciót fognak kezdeményezni.

Nem nagyon vásárolnak képeket Novisadon

Gyönyörű festmények, de hiányzik a pénz — Érdekes képkiallítás a Wagner testvérek cukrászdájában

Egy szubotcai kereskedő u. n. repülőkiállítás rendezett a Wagner-testvérek elegáns cukrászhelyiségeiben magyar festőművészek festményeiből. A remek műlőben kitűnően érvényesülnek a festmények, de nem nagyon érvényesülnek a vevők, a mecénások, a képbarátok, mert a mai mostoha pénzügyi viszonyok mellett még jóformán habos kávéra sem telik. Pedig nagyon értékes dolgokat állított ki a szubotcai kereskedő, amelyeket bagatell áron kínál az érdeklődőknek. Ott látjuk Iványi Grünwald színezett karcait, Révész Imre, Munkácsy tanítványának remek alakjait, Cenc János női aktjait, Nyilassy Sándor a hirneves szegedi piktor falusi képeit, Komáromy-Katz interjörjét, Rotmann Mozart érdekes tanulmányfejeit, Neogrady Antal falusi részleteit és Romek Arpád csendéletét. Mindmeggannyi elsőrangú mesterek művei. Legérdekesebbek Iványi Grünwald színezett rézkarcjai, amelyekre már jelentkezett is egy-két vevő.

Iványi Grünwald rajzalbumot adott ki, amelyben tíz darab körjzot hozott forgalomba. Iványi ezeket sajátkezűleg színezi ki, úgy, hogy azok nem egyszerű reprodukciók, hanem egyéni mű-

vek, amelyeknek minden egyes darabja a mester saját kezemunkája. Ezek között két rézkarcot állított ki a szubotcai kereskedő.

Maga Iványi Grünwald is nyilatkozott ezekről a rézkarcokról:

— Nem mindenki milliomos és nem áll módjában, csak nagyon kevés embernek nagyobb összegeket adni egy képért. A középosztály nem tud vásárolni, pedig nagyon fontosnak tartom, hogy az intelligenciát ellássuk jó és olcsó képekkel. A közönség művészszeretete megható, de mivel vásárlóképessége csekélyebb, kénytelen silány mázalmányokkal megelégedni, amelyeknek a művészi értéke nulla. Hozzá kell juttatni a közönséget jobb művészek munkáihoz és én ezt a megoldást választottam: körjzaimat saját kezemmel színezem ki, tehát eredeti és olcsó képet juttatok a vevő kezeihez.

A képek igazán szépek és a novisadi közönség érdeklődése is megható, de igazi vevő, pénzes ember nem nagyon jelentkezik. Pedig könnyen el lehetne adni azt a pár darabot, a vevő is jól járna, a művész is, a kereskedő is. Csak pénz kellene hozzá.

— Leesett az eperfáról. Vitéz Károly hat esztendősi fiú csütörtökön este epret szedett a régi vasuti fűtőház mellett levő eperfákon. Nem vigyázott azonban eléggé és leesett a fáról. A balkárját több helyen eltörte és a fején is súlyosabb sérüléseket szenvedett. Kiszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették.

— A kamenicai uti vasuti átjáró. A szubotcai vasutigazgatóság tegnap értesítette a városi tanácsot, hogy a kamenicai uti végén építendő vasuti átjáró tervezetét és költségvetését most dolgozzák ki. Ha ezzel elkészültek elküldik delegátusukat Novisadra, hogy az építés költségeinek fedezéséről tárgyaljon a városi tanáccsal.

— A vihar Baranyában. A hétfő hajnali orkán, mint ma sombori jelentés közli, óriási pusztítást vitt végbe a beljei állami uradalom területén is. Az orkán letépte a beljei cukorgyár tetőzetét, ennek következtében rengeteg mennyiségű cukor elázott és hasznavehetetlenné vált. A gyár körüli barakkok közül is többet ledöntött. Közel száz munkás szenvedett könnyebb-súlyosabb természetű sérüléseket.

— A szubotcai Ferrumgyár kizárta munkásait. A szubotcai Ferrum gépgyár és vasöntőde tegnap kizárta valamennyi vasöntőjét, valamint magésöntvény készítőjét, miután azok a régi akkordrendszer helyett az órabéres rendszerre akartak áttérni. Az igazgatóság nem volt hajlandó a munkásság követelését teljesíteni, s ezért valamennyinek kiadta munkakönyvét.

— A sombori jégkárórsultak felségélyezése. Somborban tegnap Trifkovics Marko nemzetgyűlési elnök védnöksége alatt egy bizott ág alakult a jégkárórsultok gazdák fölsegélyezésére. A bizottság nagyarányu gyűjtést rendez, s vasárnap már látogatást tesz az elpusztított földeken, hogy megállapítsa a kár nagyságát.

— Tolvaj takarítónó. Jovanovics Milán, Zmaj Jovanovics utca 13. számú házában lakó gimnáziumi tanár feljelentést tett a rendőrségen, hogy mintegy 6 hét előtt eltűnt a padlásáról egy 500 dinár értékű futószőnyeg. Jovanovics Milán, Bálint Margit takarítónőjére gyanakodott, aki a Darányi telep 8. számú házában közös háztartásban él Németh Józseffel. Az ellopott szőnyeget Kovács Mihály látta Németh lakásán. A rendőrség erre házkutatást tartott Németh lakásán és nemcsak a lopott szőnyeget találta meg, hanem 3 matracot, 2 paplant és 8 befőttes üveget is, amit Bálint Margit mind lopott. Bálint Margit ellen feljelentést tett a Zmaj Jovanovics utca 13. számú háztulajdonosának Ivkovics Milánnak fia is, hogy ezer dinárt lopott el tőle. Iv-

kovics fiának az ágyban volt elrejtve az ezer dinár, amit Bálint Margit ellopott tőle. A rendőrség letartóztatta Bálint Margitot, aki tagadja, hogy ellopta volna az ezer dinárt, a többi lopást azonban beismeri.

— Kézrekerült tolvaj. Még a múlt év november 22-én tett feljelentést a rendőrségen Gyakovics Simon Grobljanska utcai lakos, hogy szolgálja Pavlovics Mladen több ruhát és egy karkötő órát összesen 1150 dinár értékben ellopott tőle és azután megszökött. A rendőrség először szülőfalujában Petrovoszelon kerestette a tolvaj szolgát, de miután ott nem találták meg, az egész ország területén körözött. Így sem sikerült azonban el fogni. Tegnap reggel Jakšics Szevan 53. számú rendőr egy lerongyolódott gyanus alakot látott az utcán és felismerte benne Pavlovicsot. Azonnal bekísérte a rendőrségre, ahol Pavlovics előbb hamis nevet mondott be, de azután bevallotta, hogy ő a keresett Pavlovics Mladen és beismerte lopását. A lopott tárgyakat eladta, a pénzt pedig elköltötte. A rendőrség átadja az ügyészségnek.

— Letépte a cséplőgépet a karját. Topolcsányi István 27 éves becei munkás, a becei határban egy cséplőgép mellett volt alkalmazva. Tegnap délután a hajtószíj elkapta karját és tövéből kiszakította. Súlyos sérüléssel beszállították a novisadi kórházba.

— Autobaleset. Jurik András 15 éves szabóinas csütörtökön este kerékpárjával a Mátyás király utcában ment. A vasut ucca felől hirtelen bekanyarodott az 591. számú autó, amelyet már nem volt ideje kikerülni, úgy, hogy az auto elütötte. A fején és karján szenvedett sérülésekkel beszállították a kórházba.

Felhívás!

Tisztelettel felkérjük a vidéki hátralékban levő előfizetőinket, és elárúzóinkat, hogy a napokban megküldött felszólításunkban jelzett összeget, forduló postával annál is inkább utalni sziveskedjenek, mert nagyarányu fizetési kötelezettségeinknek fogva nem nélkülözhetjük hónapokon át az előfizetési és eladási díjakat. Nem óhajtunk kellemetlenkedni, de az esetben, ha ismételt felszólításunk ellenére sem nyernének a hátralékok kiegyenlítését, úgy sajnálatunkra bár, de kénytelenek lennénk jogtanácsosunkat megbízni a hátralékok behajtásával.

Teljes tisztelettel
„DÉLBÁCSKA” kiadóhivatala

Tőzsde

Novisadi értéktőzsde

1925 július 10. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 64.—, kínálat 66.50, kötés —, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet 38.—, kínálat —.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 229.—, kínálat 234.—, kötés —, 1888. évi nyerevény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —, kínálat —, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —, kínálat —.

Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kínálat 80. Iparbank kereslet —, kínálat 135.—, kötés —.

Nevető-est az Apolló-ban

július 11-én és 12-én

- UJI UJI
1. A békák választanak
Csodás technikai állatfilm 2 felv.
  2. „Ö” és az autója
2 felvonásos vígjáték Főszereplő: HAROLD LLOYD.
  3. Hálókocsi ellenőre
Szenzációs vígjáték 3 felv. Főszereplőben HAROLD LLOYD.

Sport

A NAK vasárnapi győzelmére igen büszke a beogradi alszövetség is. Az alszövetség emberei hétfőn délelőtt azzal ijesztették a zagrebiakat, hogy a NAK az alszövetség második Jugoszláviája.

A novisadi sportkörök egyedüli témája e héten az osijekai „Slavia” vasárnapi vendégszerelése. Mintha egy nagy vizsgára készülének a footballrajongók, olyan izgalommal néznek a NAK vasárnapi játéka elé. És tényleg a NAK csapata érettségi előtt áll. Ha a „Slavia” ellen is a novisadi színek jutnak diadalra, a NAK benne van az ország nagy csapatai között és Novisadnak meg lesz végre az a nagy csapata, amely képes lesz városunknak azt a helyet biztosítani az ország sportcentrumainak sorában, amelyet az megérdemel. De itthon is csak egy megbízható csapat tudja sportunk éltető elemét, a közönséget abban a számban a pályákra csalni, milyen számban annak a város lakosságának arányában ott kellene lenni. A nagy hírű Slaviát azonban nem lesz könnyű feladat legyőzni, sőt a novisadi bajnoknak tudásának és lelkesedésének maximumát kell nyújtani, hogy ez bekövetkezzen. A Slavia képességeit már ismertettük itten. Stílusuk a kombináción, kiűnő fejjátékon és az eredményességen nyugszik. Az összeállításukat és a játékosok egyéni képességeit holnap számunkban ismertetjük. A mérkőzés háromnegyed 6 órakor kezdődik a NAK Stranduti pályáján.

Épül a NAK futópályája. A napokban kezdte meg a NAK a 400 méteres futópályájának rendezését, amelyet a hét végére remélnek befejezni.

Fleischer, (Makkabi) játékgendélyt kapott barátságos és nemzetközi mérkőzésekre.

A NAK házimulatságot rendez vasárnap este a NAK pályavendéglistájában. Zenét a NAK házizeneke kara szolgáltatja.

A zsupa elnöksége, Dr. Hadzsi Paquor és Popper megfigyelő köruton voltak vasárnap Rumán és Sabacon. A vidéki városok sportjára igen kedvező hatással volt a kiszállítás, amit ajánlunk többször is megismételni.

A „Jugoszlavia” második országos bajnoksága mozgalmat indított meg a beogradi sportkörökben amely a fősövetség Beogradba helyezését célozza. Ha a fősövetség Beogradba jön, Novisad és környéke (Zemunnal) valószínűleg alszövetséget kap.

Nagy Táncmulatság

a Milatta-féle nagyvendéglőben
(a kórházzal szemben.)

Minden vasárnap
este 7 órától nagy

táncmulatságot

rendeznek a **Tandori Pali** jónövű tamburazenekara mellett. — Kitűnő
ételek és italokról gondoskodva. — Gyönyörű szép kert-
helyiség. — Pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér
tisztetéssel

Jovan Milatta.

Concordia (Indjija) játszik a NAK I. B. csapatával előmérkőzést a vasárnapi Slavija-NAK meccs előtt.

Füleslabdázni szeretne néhány lelkes sportoló. Ezuttal is felkérjük mindazokat, akiknek füleslabdájuk volna eladó vagy bérbeadó, közöljék azt vagy e lap szerkesztőségével, vagy naponta d. u. 1—2 óra között az Elite kávéházban a kerület törzsasztalánál.

A kerületi sportkapitány teendőit a mai naptól kezdődőleg Popper István és a külföldi utjáról visszaérkezett André Dezső együttesen látják el.

A Sand fegyelméletlen viselkedését volt alkalma közönségünknek tapasztalni két hét előtt, mikor a NAK ellen, illetőleg Vékes bíró ellen játszott. A vasárnapi suboticei nemzetközi mérkőzésen a Sand megismételte ezen bravurját és ezzel otthon is bebizonyította, hogy annak idején igazat irtunk. A Sand játékosok fegyelméletlenségét a suboticei sajtó is a legélesebben elítélte.

A fénykép centennáriuma

A 16-ik Internacionális Fotokongresszus a párisi Sorbonne dísztermében

Párizsból jelentik: A fényképezés tulajdonképeni feltalálójának ezideig csupán a „Daguere munka társa” cím jutott. A fényképezés feltalálásának századik évfordulóján a hivatalos Franciaország kegyeletes ünnepén áldozott a nagy zseni emléke előtt.

A XVI. század francia fizikusai már konstatálták a vékony arany lemezek egy bizonyos fényérzékenységet. A XVIII. század francia fizikusai, Senbier, Bérard már bizonyos teóriák alkotásával is megpróbálkoztak, Charles francia fizikusnak sikerült is bizonyos árnyképek előállításával primitív eredményeket elérnie. Ezek azonban a fény behatására csakhamar eltűntek.

Joseph-Nicéphore Niepce Chalon-sur-Saoneban született 1765. március 7-én Carnot-val igen közeli összeköttetésben állott a rendkívül invenciózus fiatal fizikus s ennek a tudományos barátságának tudható be első nagyobb felfedezése is, a hidrosztatikus pumpa. Később a litográfiával való foglalkozása közben jött arra a gondolatra, hogy a fekete bitumennel, mint új anyaggal kísérleteket tegyen negatív képek előállítására. A kapott képet fiksálta. Ez történt 1822-ben. Daguerre hasonló kísérleteit 1825-ben kezdte meg, de már az ezüst felhasználásával: így sikerült neki az u. n. daguerrotípiákat előállítani. Mivel sietett primitív eredményeit minél előbb a tudományos világ elé tárni, övé lett a felfedezés dicsősége és hírneve: Niepce szegénységben és önmagával meghasználva halt meg 1883-ban.

A francia kormány fényes ünnepek keretei között készül elégtételt szolgáltatni Niepce emlékezetének, a centennáriumi ünnepségekkel kapcsolatosan. A tizenhatodik internacionális fotokongresszus július másodikán zajlott le a Sorbonne dísztermében, melyen Doumergue köztársasági elnök elnöklése alatt a tudomány megjelent szakfőrfiai egy század múltán adták meg az elégtételt babérkoszorúját az emberiség egyik legnagyobb feltalálójának, Niepce Nicefor Józsefnek.

JULIUS

11

SZOMBAT

Küldje be előfizetését!!

Tisztelttel felkérjük a vidéki, hátralelőben levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel!

„Délbácska” kiadóhivatala.

— A hajózási szindikátus kamenicai hajójának új menetrendje. Noviszádról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamenicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

DUNA VIZÁLLÁSA

Július 3-án reggel	— —	215
Július 4-én	— —	225
Július 5-én	— —	238
Július 6-án	— —	258
Július 7-én	— —	274
Július 8-án	— —	278
Július 9-én	— —	281
Július 10-én	— —	281

Piaci árak július 4-én:

Vágómarha la	— —	8.—10.—
Borju	— —	12.—14.—
Sertés	— —	12.—14.—
Malac 4—6 hetes	— —	200.—250.—
Bárány	— —	9.—11.—
Vágott hal	— —	20.—25.—
Hal	— —	15.—20.—
Hal, apró	— —	10.—14.—
Hizott lud	— —	20.—22.—
Sovány lud párja	— —	120.—150.—
Fiatallud párja	— —	80.—90.—
Kacsa párja	— —	40.—50.—
Pulyka kiló	— —	17.—
Csirke, rántani való	— —	30.—40.—
Tojás	— —	1.—
Muhar széna	— —	1.—
Szalma	— —	—50

Szerkesztésért felel: TOMÁN SANDOR
Kiadó: „DELBÁCSKA” lapkiadóvállala.

Minden méretű és minőségű

SZÖNYEGEK

gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódainál, Novisad.

A forgalmi adó befizetése

A novisadi tartományi pénzügyigazgatóság tegnap a következő hirdetményt becsátotta ki a forgalmi adó befizetése ügyében:

Miután a forgalmi adóról szóló törvény határozott utasítása és a többszöri felszólítás dacára igen sok adóköteles egyáltalán nem adta be vallo-

mását az 1924. évi forgalmáról, a tartományi pénzügyigazgatóság utoljára felhívja az összes adóköteleseket, hogy az 1924. évre szóló bejelentést, ha ezt még nem tették volna meg, azonnal, de legkésőbb ez év július végéig adják be a tartományi pénzügyigazgatóságnál II. emelet 21. szoba mert ellenkező esetben mindazoknál, akik nem adták be a bejelentést, szabad becsülés alapján fogják megállapítani a forgalmi adót és elvesztik a felelősségi jogot is. A novisadi járás adófizetői ezen bejelentést a községi előjárásnál adják le, amely azt el fogja juttatni a tartományi pénzügyigazgatósághoz.

Egyben felhívjuk mindazokat az adófizetőket, akiknek évi forgalma meghaladja a 360.000 dinárt, hogy ez év július havában kötelesek beadni az elmúlt évnegyed (1925. április-június) forgalmáról a szabályszerű bejelentést és azonnal befizetni a megfelelő forgalmi adót (a forgalom 1 százalékát) valamint az esetleges hátralékot is.

Mindazon személyeket, akik a törvényes határidőn belül nem adják be szabályszerűen kiállított forgalmi adóbejelentésüket, kivétel nélkül meg fogják büntetni 2000 dinárig, azonkívül szabadon fogják forgalmi adójukat megállapítani, ami ellen nincs joguk felelősséget vállalni. A bejelentések pontosak, a valóságnak megfelelőek és mindenkor igazolhatók legyenek.

Azok az adókötelesek, akiknek évi forgalma 360.000 dinárnál kevesebb, tartoznak a három havi forgalmi adót a tavalyi kivétel alapján még július hóban befizetni ugyiszintén a hátralékos forgalmi adót is.

Azok ellen, akik idejében nem fizetik be a forgalmi adót, szigorú végrehajtást fognak vezetni és tizenkét százalékos késedelmi kamatot és végrehajtási költséget is kötelesek lesznek fizetni. Ajánlatos tehát, hogy mindenki pontosan és idejében eleget tegyen kötelezettségének, nehogy a pénzügyi hatóságok szigorú intézkedéseket legyenek kénytelenek foganatosítani.

Mindennemű felvilágosítással a tartományi pénzügyigazgatóság II. emeleti 21. számú szobájában szolgálnak a feleknek.

HIRDETMÉNY.

A novisadi ref. egyházközség presbitériuma a református templomnak külső és belső kőműves munkálataira

pályázatot hirdet.

A pályázati feltételek megtekinthetők a lelkesi hivatalban, Ustavksa ulica 7. naponként d. e. 8—11-ig.

A zárt pályázatok fenti lelkesi hivatalhoz legkésőbb e hó 12-én, vasárnap déli 12 óráig adhatók be.

Novisad, 1925. július 6-iki presbiteri gyűlésből

1246-1-2

az egyháztanács.

Meggyógyult a primás

és ezután minden vasárnap közkedvelt kishegyési tamburazenekarával a Dropka-féle vendéglőben Darányi-telep 54. III. ut fogja a közönséget válogatott új kuplékkal szórakoztatni. Szép kerthelyiség, elsőrangú kariocai borok, frissen csapolt sör, hideg ételek állanak a vendégek rendelkezésére. Pontos és szolid kiszolgálás. Számos látogatást kér tisztelettel

Dropka Ferencné, nagyvendéglős.

2%-os munkásadóivek és adókönyv kapható:

Abrahám János

könyvkereskedésében, Kralja Petra 30.

Beck János

könyvkereskedésében, Futaki ut 94. sz.

Farkas és Dürbeck

könyvnyomdában, Željeznička ulica 30.

Vidéki megrendelések a nyomdából postán azonnal elintéztetnek.